

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilmann

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

39. De admirabili visione Vguetini quondam Canonici.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

compescuit, cum terrore magni clamoris dicens; Tacete, nunquid non auditis quantae resonant laudes in caelo? Cumque ad easdem laudes, quas intus audierat, aure eordis intenderet, sancta illa anima carne soluta est. Sed exeunte illa, tanta illic fragrantia odoris adpersa est, ut omnes illi qui aderant, inestimabili suauitate replerentur: ita ut per hoc patenter agnoscerent, quod eam laude quas audierat, in caelo suscepissent. Cui rei monachus noster interfuit, qui nunc usque uiuit, & cum magno fletu attestari solet, quia quousque corpus eius sepulturae traderent, ab eorum naribus odoris illius fragrantia non recessit. Ecce quo sine ex hac vita migravit, qui in hac vita equanimiter flagella tolerauit. Iuxta vocem ergo Dominicam, bona terra fructum per patientiam reddidit, quae exarata discipline vomere, ad remunerationis segetem peruenit.

Ex libro trium spiritualium virorum Libellus Fratrum sancti Vincentij Metensis. De admirabili visione Vguetini quondam Canonici.

CAP. XXXIX.

Visio Vguetini prius Canonici, postea monachi; quam ostendit illi Deus per Angelum, & quam nos fratres eius ipso narrante scripsimus, serui sancti Vincentij Metensis. Cum praedictus frater die sabbati cum aliquibus fratribus nostris portionem ad providendam salutem corporis accepisset: ceteris cam

eam salubriter digerētib; ipse cepit magna difficultate indigestam reiicere, statim perceptionem cibi, quem ad refocillandum corpus sumere debuerat, fastidire. Crastina verò, id est, dominica illucescēte die lenius quidem habuit, & cum cæteris quos ad prouidendas caeteras corporales necessitates sibi sociauerat, corpus refecit, sed in tædio prædicti fastidij perdurauit, nullo tamen modo vitæ corporalis discrimē ob hoc se passurum esse existimauit: quia ad spem præsentis vitæ refectio secundæ & tertiæ feriæ deerescente fastidio in nullo iam diffidente animauerat. Feriâ verò tertia incipiente crepusculo vespertino, con-sedentibus sibi ad refectionem fratribus, dixit se ibidem cum eis finem refectio-nis expectare non posse. Sed interim illis cœnantibus in aliam cellulam illi cellulæ contiguam, tantum parietis vnus interpositione remotam, stramentum lectuli sui fecit efferi de loco refectio-nis prædictæ, vt ibidem quiescendo præstolaretur finem refectio-nis eorum: & suam iterum regressio-nē ad lectuli sui locum. Membris ergo in lectulo compositis, oculis tantum clausis, & nondum in somnum (vt ipse fatebatur) resolutis: venit malignus spiritus effigiem prætendens clerici, in tanta deformitate & tætra & tenebrosa facie, vt nec signa oculorum in eo apparerent, ferens in manibus diuersa tormentorum genera in tantum gratulabun-

dus adstans capiti eius, quasi crastino eū esset
 torturus: illo ergo tantis terroribus minante,
 subito apparuit caterua spirituum maligno-
 rum, totum cellulae ipsius spatium intrās, cum
 scutis & lanceolis ex omni parte circumfusa,
 edificium quoddam facturi, in modum arma-
 ritorum Halicorum praefiguratum ad inclusio-
 nem eius. In tanto ergo horrore & tam terri-
 bili terrore circumvallatus frater praedictus, &
 in tantum anxius factus, ut iam spem euade-
 di nullatenus haberet: Ecce subito adfuit diui-
 na miseratio, nam statim in eadem cella appa-
 zuerunt viri magnifici & vultu honorabiles
 sub monachico habitu in scamnis sedentes:
 quorum vnus in medio eorum residens dixit
 haec his verbis, quae hic scripta sunt (ut ipse
 scribit) Non est equum, ut hi inutiles tanta
 faciant; nam homo paulatim iubete istos rece-
 dere. Post cuius vocem, conuentus malignorū
 spirituum euauit & recessit. Immensitate
 tanti terroris sublata: venit angelus in-
 credibili splendens pulchritudine, & veste pur-
 purea circumdatus stans ad pedes eius, amica-
 bili eum compellans sermone: Ad te (inquit)
 venio dulcissima anima. Cui idem frater lati-
 nē respondit: Si Dominus meus peccatis meis
 ignosceret, misericordiam mecum ageret: si
 autem, in manu eius sumus: faciat quod sibi
 videtur, nam Patriarchae, Prophetae, & Apo-
 stoli, omnisq; dignitas caelestis siue terrestis, pro

pro humano genere laborant, & vos modo magis laborare debetis: quia his temporibus fragiliores sumus. Tali sermone angeli & prædicti fratris: finita est prima visio, quam ipsis verbis adinuicem collatis, eo referente scribi fecimus, nihil inde aut adimentes, aut de nostro adijcetes, nos qui hæc scripto commendauimus. Expergefactus idem frater: resedit, & circumspiciens si quis ei adesset, inuenit duos, Præpositum ipsius monasterij & alterum fratrem, ad solatium eius delictos, & ceteris post cœnam ad repausandum iam dimissis. Iphis ergo vocatis exposuit eis omnia per ordinem, quæ in tam augusto sibi temporis articulo ostensa fuerant: iuxta quod hic scripta tenentur, in tantum adhuc præscriptæ visionis horrore tremebundus, ut totius corporalis molestiæ grauedinem oblitus, intolerabili æstu timoris vexaretur. In ipsa ergo immensitate timoris anxius, proruit in terram coram ipsis fratribus, distenso toto corpore in crueis modum, & postulauit ut omni virtute qua possent, pro peccatis eius intercederent. Illo ergo sic prostrato, ceperunt prædicti fratres tam septem psalmos penitentiales, quam ceteros tantæ anxietati aptos, qui sibi ad memoriam recurrerent, pro eo decantare. His ergo finitis, surrexit & resedit in lectulo, postulans dialogum B. Gregorij sibi legi. Præcipua ergo vltimi libri eiusdem dialogi audiente eo: lecta

Sf 3

sunt

974 COLLATION. SACRAR.

sunt vsque ad summam nouem aut decem fo-
liorum. Finita erga lectione hortatus prædi-
ctos fratres, vt lassitudinem, quam pro eo vigi-
lando contraxerant, quiete corporum tempe-
rarent, sibiq; paululum noctis spatium quod
superfuerat, ad repausandū inducias concede-
rent. Illis ergo recedentibus, & in parte illius
cellæ corporibus ad quiescendum collocatis,
ipse etiam post tantam lassitudinem tam ani-
mæ quàm corporis in somnium resolutus: ve-
nit idem angelus, qui ei in priore visione ad
pedes stans præperatus apparuit, candidis
amictus vestimentis ad caput stans, splendore
incredibile fulgidus, eumque blandis allo-
quens sermonibus, laudauit confugium eius:
quod ad Deum in angustijs positus: tam stu-
dio Psalmodiæ quàm lectionis fecerat, hor-
tans eum de cætero sine defectu, similiter fa-
cturum, inter ceteros etiam Psalmum 118. qui
moralis in eo describitur virtus: sæpè repeten-
dum admonuit, seque valdè delectari, cum ali-
quem instantia lectionis & iteratione psalmo-
diæ intentum viderit, Deumque ob hoc pla-
cibilem fieri posse: si vsus iste veraciter & non
fictè teneatur. His igitur dictis, assumpsit eum
immensæ præclaram, in qua dum pergerent,
ostendit eis montes vastæ altitudinis, & incre-
dibilis pulchritudinis: qui quasi marmorci vi-
debantur, quos circuibat maximus fluuius ig-
neus:

neus: in quo innumerabilis multitudo dānatorum pœnaliter in clausa tenebatur, quorum multos se agnouisse dicebat, & in ceteris locis innumeris tormentis diuersi generis cruciatus se adspexisse: in quibus plurimos tā minoris quā maioris ordinis sacerdotij stantes dorso stipitibus inhaerentes, in igne strictè loris ligatos viderat. Ipsas quoque scēminas ab eis stupratas: consimili modo constrictas ante eos in eodem igne vsque ad loca genitalium diuersas, dictumque est ei ab Angelo: quod sine intermissione, vno tantum die intermisso, die tertio semper in locis genitalibus magnis caderentur, plures eorum suæ agnitioni notos dicebat. Sacerdotum (inquit angelus) maxima pars mundanis lucris inhians, & palatinis curis inserviando, cultu vestium, & pompa ferculorum se extollendo, quæstum putantes esse pietatem, animabus lucrands non inuigilant, deliciis affluentes in scortis prorūpunt: & ita euenit, vt nec sibi, nec aliis intercessores esse possint. Sæculo enim pestilentia & fame laboranti, sua prece succurrere potuissent, si Deo lucrum tota virtute conferre voluissent, & ideo tali remuneratione in fine damnantur, quia precedentibus meritis talia patiuntur. Ibi se etiam quoddā opus in castelli modum, ligno & lapide valde inordinatè coniecto & fuligine deformi vidisse narrabat: fumo ex eo in altum vaporante. Cui interroganti

si quid esset: responsum est ab angelo, habita-
 tionem fuisse quorundam monachorum ad
 suam purgationem de diuersis locis & regio-
 nibus in vnum congregatis, qui de eorum nu-
 mero vnum specialiter nominauit: quem di-
 cit ibidem arca plumbea inclusum praestolari
 debere diem magni iudicii, propter opus pe-
 culiare, quod in Anania & Saphira ad corri-
 pendam communis vitæ integritatem preces-
 serat, de quo fratre damnabiliter incluso cui-
 dam peregrino in extremitate vitæ per exce-
 sum raptò, ante decennij tempus ostensum
 fuerat: sicut tunc fama vulgauerat. Iam que diu
 obliteratum obliuione fuerat: isto fratre hec
 antè minimè audiente, & ad memoriam ean-
 dem causam simili visione reuocante. Vnde
 apparet in vna re bina iteratione repetita, hoc
 quod malè pullulat, crebrius succidi debere,
 ne iis qui monachorum minimè censentur,
 opus perculiare ibidè, vertatur in plumbi gra-
 uedinem. Ibi etiã ostensa est ei quædam mon-
 tis altitudo: & dictum est ei ab angelo de quo-
 dam Abbate ante defuncto, quod in summita-
 te eius esset ad purgationem suam deputatus,
 non ad damnationem perpetuam. Ibidemque
 eum omnem inclementiam aeris, & ventorū
 incommoditatem, imbriumque pati. Adiu-
 nitque idem angelus de eo: quod Episcopus
 nuper defunctus ipsi Abbati solatio precum
 suarum ad impetrandam veniam subuenire
 debuisset.

debuisset, sicut ei in visione apparens per quendam eius clericum mandauerat, prescriptus verò Episcopus hoc negligenter pertractans: charitatis ardore non condoluit, ut ei succurreret. Et idcirco nec sibi iam, ait, subuenire poterit. Et ubi est, inquit, ille? Ecce ait: ex altera parte ipsius montis, suæ damnationis poenas luit. De visione verò quam paucis prelibauimus: ab ipso qui hæc ante triennium viderat, audiuius. Veni inquit, in quoddam habitaculum ambitu parietum destitutum, in quo idem Abbas tibijs residens cruentatis vocauit me: Vade, inquit, ad Episcopum, & dic ei, quod presens mansio mihi & alij data conubernali meo, propter hoc sorduit: quia duobus hic comitibus in thermis se lauatis fœtor inde cõsurgens, penè eam nobis inhababilem reddidit: & idem quomodocunq; collectis vndique sumptibus patentia claudat. Quod si per se sumptus ad concludendum ea non habueris, legationem dirigat ad monasteria denominata, inde solatijs gratanter administratis, supplebuntur omnia clausuræ huic necessaria. Quod audiens Episcopus: Deliramenta, inquit, somniorum non sunt attendenda, sed ipsa eadem angelus in presenti visione remouit: quod Episcopus solatia precum suarum etiam à mortuis conuentus non subministravit. Ipsi verò fratri, qui hæc de inferis ad superos reportabat, presciturum ante nõ fuerat.

Illic etiam quendam principem, qui Italiae & populi Romani scepra quondam rexerat vidisse stantem dixerat, & verenda eius cuiusdam animalis morsus laniauit: reliquo corpore immuni ab hac læsione manente, stupore igitur vehementi attonitus: admirabatur quomodo tantus vir, qui in defensione Catholica fidei, & regimine sanctæ Ecclesiæ in præsentis sæculo penè inter cæteros singularis apparuit, puniti tanta deformitate poenæ potuisset. Cui ab angelo ductore suo protinus responsum est, quod quamuis multa miranda, & laudabilia, & Deo accepta fuisset, quorum mercede priuandus non est: tamen stupri illecebris resolutus, sperare visus est, quod ista obscenitas mole tatorum bonorum obrui & absorbi potuisset. Qui tamen, inquit, in sorte electorum ad vitam prædestinatus est. Illic etiam dona prima exquisita & innumerabilia pompaticè à malignis spiritibus ad perferendum viderat in palliis & vasis aureis & argenteis, equis & linteaminum subtilitate candentibus. Interrogante autem eo cuius hæc essent, & quid in præfiguratione sua prætenderent, Comitum (inquit angelus) diuersarum provinciarum iura regentium sunt hæc: vt huc venientes, ea inueniant, & sciant: quia minoribus rapinis & avaritia cõgesta sunt. Quorum aliquos nominatim exprimens, dixit, ea nunquam defutura aut delenda priusquam ipsi veniant, &

ea in sinum suum recipere. Quàm terribilem verò sententiam de conuersatione Comitum intulerit, quis enarrare sufficiat: cū quosdam eorum non vindices criminum esse dixerit, sed vice diaboli persecutores hominum, iustos damnando, & reos iustificando, furibus & sceleratis communicando. Munerum, inquit, praeventione creati: pro mercede futurorum nihil agunt: sed cum mundanas leges pro coercenda mali audacia administrant: damna legalia quæ debitoribus infligunt, absque vlla misericordia quasi iure sibi debita, suæ auaritiæ reponunt: iustitiam verò spe futurorum nunquam agunt: sed cum eam gratis offerre omnibus pro æternitatis mercede debeant, semper eam venalem sicut & animam suam portant. Quosdam enim iam iudicatos nominatim dixerat: sicut Euangelium de incredulis loquitur: Qui autem non credit, inquit, iam iudicatus est. Innumerabiles etiam se vidisse retulit tam de plebeio, quàm de ordine monachico diuersorum cœnobiorum & regionum, aliquos in gloria, quosdam in pœna depressos. His ergo & cæteris innumerabilibus conscriptis, quæ causa compendij stilo eurrente conclusimus: duxit eum ab loco pulcherrimâ naturali cōstructione fundata, cum arcibus quasi aureis & argenteis, opere anaglypho discreta. Quæ tanta magnitudine & altitudine etiam & pulchritudine incredibili clarrunt:

980 COLLATION. SACRAR.

uerunt: vt ne mente concipi, nec ore humano proferri tanti immensitas operis possit. Tunc processit rex regum, & Dominus dominantium in multitudine sanctorum, tāta gloria, & maiestate fulgidus: vt homo corporeis oculis iubar tanti luminis: & dignitatem gloria sanctorum, quæ ibidem apparuit, sustinere nequiret. Tūc ipse angelus, qui eius ductor & ostensor fuerat, dicit ad eum: Crastina die migrare debebas: sed interim certamus pro misericordia. Tunc præeunte angelo, perrexit vbi confessus sanctorum sacerdotum in gloria & dignitate inestimabili fulgebat. Tunc dicit ei: Sunt apud Deum meritis bonorum operum coronati: quibus vos officia Ecclesiastica impenditis. Rogemus ergo illos, vt tibi misericordiam apud Deum impetrent. His dictis supplices sanctis, orabant eos, intercessores fieri. Sancti verò sacerdotes sine mora surgentes perrexerunt ad thronum: & prostrati ante thronum misericordiam postulabāt prædicto fratri. Ille verò angelus cum eodem fratre, illis intercedentibus, de longe in parte stetit. Quibus ante thronum suppliciter pro misericordia postulantis vox de throno audita est in responsum. Exempla adificationis aliis facere debuit; sed non fecit. Nihilque amplius in responsis auditum est in illo. Ergo in tam præclaro ordine sacerdotum, sanctos Dionysium, Martinum, Anianum, Hilariumque

se cognouisse asseruit. Tunc iterum cohortate Angelo, simul perrexerunt, ubi beatorum multitudo innumerabilis, æstimabili gloria fulgebatur. Isti sunt, ait, quos gloriosus certaminis triumphus, ad tantam gloriam petuexit, quos vos in Ecclesia honore excolitis, ad honorem laudemque Dei, quos intercessores pro venia peccatorum tuorum requirere debemus. Quos cum simili supplicatione humi prostratos cernerent, statim sine vlla dilatione ad thronum diuinæ maiestatis tendentes, prostrati pro indulgentia peccatorum eius poposcerunt. Quibus à throno, vox ut ante, emissa est, dicens: Sic vos, quos malè docendo exemplo suæ prauitatis illexerat, & à via veritatis in viam erroris deprauando eos deduxerat, corripuit, & ad viam veritatis rediit: remissa sunt. Illis autem, interrogantibus, quomodo hæc correctio ab eo fieri posset, ut ad remissionem postulatam peruenire posset: iterum vox de throno est ad eos facta: Cõuocet, inquit, omnes, quos sui exemplo vel doctrina ad illicita agenda illaqueauerat, & prosternet se ante eos, ac profiteatur se malè egisse & docuisse, & postulet veniam, ipsosque roget per Deum omnipotentem & sanctos omnes, ut hæc mala ulterius nec agant, nec doceant. Illis interim in parte de longèstantibus: sicut in priori sacerdotum intercessione, inter quos sanctos Sebastianum & Valentinum cognouisse se dicebat. Inde ergo
angelo

382 COLLATION. SACRAR.

angelo producente, tendentes ad locum, in quo innumerabilis sanctorum virginum multitudo morabatur: incomparabili dignitate & splendore corusci luminis fulgens. Hæ, inquit, sunt, sanctæ sceminæ, quibus vos famularum Ecclesiasticum ad honorem nominis Christi impenditis, quas ad intercessionem apud Deum pro longiori vita præmittere debemus. His dictis (vt ante) prostrauerunt se ante eas. Illæ vero statim cum omni festinatione ad thronum tendebant: prorogationem vitæ eius postulare, ipsis interim (vt prius) in parte stantibus. Antequam verò ad preces solo profternerentur, apparuit maiestas Domini obuiam, & eleuans, dixit eis: Si bona doceat, & exempla bona agat, & eos quibus mala exempla præbuit, corrigat, erit petitio vestra. Post hæc inde recedentes, cœpit ei angelus exponere, in quantis vitiorum sordibus volutatur genus humanum. Licet enim in diuersas criminum innumerositates ab auctore suo recedant homines, diabolo se mancipando, in nullo tamē magis Deus offenditur, quàm cum contra naturam peccatur. Et idedò multā vigilantia certandum est omnibus in locis, ne scelere Sodomitico Dei habitaculum vertatur in delubra demonum: non solum enim, inquit, hic morbus virulenta contagione irrepens, inficit animas inter se concubitu masculorum pollutas, sed etiam in coniugatis multiplici peste concreta inueni-

inuenitur. Dum in rabiem vexatione libidin-
nis versi, & instinctu dæmonum agitati: natu-
ræ bonum à Deo concessum, in vxoribus pro-
priis perdunt. Ita vt thoro immaculato in stu-
pri maculam verso, ambo prostituti dæmoni-
bus fiant. Vndè præcipio tibi ex autoritate
diuina, vt hæc publicè prædices, etiam quan-
tum discrimen in luxu concubinarum hæreat:
non celes, quam diu in illa obscœnitate pol-
luuntur, regni cælorum aditu priuantur. Cui
ait: Domine, hæc in medium proferre non au-
deo: quia propter vilitatem meæ personæ, ad
hoc me aptum nō sentio. Cui angelus magna
indignatione respondit, quod Deus vult, &
per me iubet tibi, tu non audes proferre: Post
hæc cœpit eum admonere modo diuerso, de
emendatione eius. Ego (inquit angelus) ad cu-
stodiam tui deputatus sum, qui quōdam Sam-
soni illi, quem liber ludicum describit, ab eius
ortu à Deo sum ordinatus, & in omni conatu
operum mirandorum Deo adspirante coope-
rator illi existi, vsque dum carnis illecebris e-
mollitus, in Dalida Dei offensam incurres, &
consecrationem suam scorto vendens, à Deo
est derelictus, tunc autem recessi ab eo. Tu er-
gò in pueritia tua mihi placuisti: Nunc verò
in mœrore & pœnitudine cordis ad Deū con-
uersus, ita iterum places. In cœnobiis etenim
monachorum admonendum est: vt viciorum
radicibus arefactis, virtutum possint germina
pullu-

984 COLLATION. SACRA.
pullulare, quia maioris numeri frequentia re-
peritur eorum, qui mundanis necessitatibus,
quàm spiritu Dei acti, ad hæc spiritualia castra
se conferant. Animalis enim homo non perci-
pit ea quæ sunt spiritus Dei, & ided certadum
est totis viribus, ne multitudine carnalium te-
pescat vita spiritualium, ne abundante iniqui-
tate, refrigescat charitas multorum. Caveatur
avaritia, qua dominante, ad paupertatem spi-
ritus non descenditur, qua celorum aditus ob-
seratur. Ciborum & potus ingluvies, vertatur
in vix sufficientem necessitatem victus. A qua,
inquit, valdè ad potadum utilis est: quia natu-
ralis potus est. Nitor vestiũ mutetur in neces-
sarium arcendæ nuditatis & frigoris tempera-
mentum. Superbig timor, mutandus est in hu-
militatem non fictam. In quibusdam enim vi-
detur cervicis inflexio, sed nõ deponitur in eis
cordis erectio. In hoc enim maxima ipsa vita
Apostolici ordinis cõfunditur: quod virtutes
viciis suffocãtur. Et dum culpa, quæ sub specie
pietatis intrauit, in vfu retineturiam quasi pro
lege rectè viuendi defenditur. Ideoq; in occi-
dus regionibus, Germaniæ videlicet & Galliæ
istius ordinis homines, vt ad veram Christi hu-
militatem, & voluntariam paupertatem infor-
mentur, monèdi sunt: ne à ianua vitæ, Deo per
me hæc terribiliter pronuciãte, repellantur.
Quanta etiam in congregationibus scemina-
rum culpa excreuerit, & damnum Deo factum
ia

in lucrum diaboli profecerit ordinatione confusa, non tacuit. Cum enim (inquit angelus) mortuæ sceminae viuis præferuntur, (quia vidua in deliciis viuens mortua est) mortis operibus communicando: ex ipsis viuis subiectis mortuæ fiunt. Et dum sæcularibus donantur, inexplebiliter opes terrenas sitientes: & terrenas & perituras voluptates ordine cõfuso vertuntur opes, quæ ad conseruandam castimoniam cælestis vitæ à fidelibus congestæ sunt. Et vbi, inquit, illius vitæ Apostolicæ formula incorrupta conseruatur? In transmarinis ait regionibus, adhuc Apostolici rigoris constantia viget. Quia paupertate spiritus præuenti, sine illius terreni impedimenti obstaculo exlorã regna capessunt. His dictis, iterum atque iterum de scelere Sodomitico verbum intulit. Cætera enim vitia vitanda semel tantummodo notauit. Hunc verè pestiferum animæ morbum cõtra naturam, commento diaboli suggestum, quinquies & etiam amplius repetiuit. Interrogante autem eo: cur pestilentia grassante, tanta populi numerositas interiret? Imensitate, ait, criminum mundo peccante, peccatorum puniatio est. Et signum a Domino est denunciatur: prælagio suo demonstrans, mundi terminum cirò venturum. Admonuit etiã inter cætera: quod celebritas operis Dei, tædij aut negligentiæ subreptione in ecclesiis ageretur. De Geroldo verò quodam comite dixit idem Angelus

986 COLLATION. SACRAR.

lus: quod in requie esset glorię martyrũ ad-
 quatus, zelo inquiēs Dei, in defensione sanctę
 Ecclesię, infidelium turbis congressus, tempo-
 ralis vitę dispēdia est passus, ideo æternę vitę
 particeps est factus. His igitur & aliis penē ia-
 numeris ab eodem angelo ostensis & auditis,
 quę ab hoc scripto compendij causa exclusi-
 mus: idē frater iterũ expergefactus, alitibus iā
 vicina diei concrepantibus, convocatis iisdem
 fratribus, qui in eius excubiis pernoctauerant,
 visionis magnitudine permotus, & intoler-
 bilis timoris anxietate iactatus, per ordinem
 exposuit secreta visionis suę, cupiens statim,
 vt veniente patre monasterij: eo præsentē ex-
 ciperentur sermones eius: Qui cum dicerent,
 quod fratres meditatione nocturna occupati,
 claustra silentij irrumperere non auderent: Vos
 (ait) interea liquenti cerę hæc imprimite, vt
 aurora lucefcēte, paratiora reddātur. Timeo e-
 nim ne lingua torpente, visa & audita nequeat
 propalari: quia cum tanto mihi obligationis
 damno producēda iniuncta sunt, vt reatus si-
 lentij huius, sine venia fieri timeā, si meo silen-
 tio ita depereant, vt per me publicata non pa-
 teant. Namq; illa vltima sanctarum virginum
 intercessio, quę pro longiturna vita ad Deum
 facta fuerat: in ancipiti me positũ dereliquit,
 vtrum nam pro longitudine æternę, aut istius
 temporalis vitę prolata fuerit. Si ergo eadem
 intercessione quam præfactus sum, istius tem-
 poralis

poralis vitæ induciæ protelata non fuerint, omni scrupulositate postposita, iuxta sponsionem angeli ductoris mei, crastina die sum migraturus. His igitur sermonibus cōhortati, omnia per ordinē ab eo excepta, ceræ impressa sunt. Interea matutinalibus finitis hymnis, visitandi gratia aduenit pater monasterij cū quibusdam fratribus, qui cum iacēti assisteret, secretum petiit. Egressis ergo cæteris, Abbas secum retentis fratribus, ibidem intus remansit. Prolatis ergo in medium, quæ nocturno silentio trepida velocitate tabulis impressa fuerāt, verbo & scripto recapitulauit vniuersa. Et delectulo consurgēs, humi prostratus: pro commissis veniam postulans, & vt intercessores pro eo ad Deum fierent, orauit. Quem cū cernerent nec pallore deformem, nec macie tabescentem, nec dolore membrorum quærantem, nec tactu venæ aut vllius lethalis significatione præuentum: verbis consolatoriis ad spem præsentis vitæ tota fiducia animabant. Quibus eadem responsa (quæ supra) retulit: in nullo se dubium, crastina die migraturum. Totam igitur illam diem & noctē subsequentem, & spatium totius diei succedentis vsque ad vesperam in hoc consumebar, metum vocationis suæ exponendo, breuibus nunc singulis quibusque ad diuersos destinatis est cōmendando, pro absolutione peccatorum suorum intercessores querendo. Ad extremum
crepu-

crepusculo vespertino subsequēis diei in noctem iam inclinato: fratribus conuocatis, vitam presentis metas in se decursas esse pronunciauit. Et idē psalmodiā eos insistere, precibus omnimodis postulauit. Antiphonas omnes, & psalmorum initia quasi precentor ordiens pro se fecit decantari. His igitur finitis, paululum respirauit: fratribus ad sua strata redeuntibus, huc illucque deambulando estuans, imminente velocitate transitus sui, decidit in lectulum, sumptoque viatico, ultimam huius instabilis vitæ clausit horam. Hæc sunt quæ nos confratres eius & venturis & lecturis testamur: veraque esse cognoscimus.

Historia recens de admiranda cuiusdam defuncti apparitione, excerpta ex literis Ven. D. Ioānis N. ex qua elucescit auitæ et Catholice religionis veritas, & quantoperè defunctis prosunt suffragia viuorū.

CAP. XL.

Respōsum abs te soror, ad postremas meas literas auidē expectans, prætermittere nō potui, quin te stupendi cuiusdam miraculi, quod hic Syluæducis his diebus contigit in ædibus Dominæ Vlierdēsis, quamprimū certiozem facerē, præsertim cum id negotij mihi ab aliis demandatum sit. Historia nec ficta est, nec somnium, sed reuera contigit iam præterlapso die 23 Nouembris, quo nimirum frater noster maritus tuus eadem forma & vestibus, quibus cum postremo Syluæducis esset, indu-